

Hópelyhek albuma

- karácsonyi válogatás –

Sárvári Gárdonyi Géza Általános Iskola, Tinódi Sebestyén Gimnázium és
Idegenforgalmi, Vendéglátói Szakképző Iskola
2016. december

Szerkesztette: Pipics János

A címloldalon: Téli tájkép (Ismeretlen festő műve)

Külön köszönet Tóth Margit tanárnőnek

(a szerzők felkutatásában nyújtott segítségével)

és Grodvalt Ottó tanár úrnak.

„Az adventi várakozás lényege szerint: várakozás arra, Aki van; ahogy a szeretet misztériuma sem egyéb, mint vágyakozás az után, aki van, aki a miénk.”

Pilinszky János

Kedves Olvasó!

Az év legszebb pillanataihoz érkeztünk. Ilyenkor, igaz csak egy rövid időre, mindenki elfelejti a hétköznapi problémáit, és minden erejével az ünnepekre koncentrál. Persze ez általában együtt jár azzal a rohanással, amit a bevásárlás, az ajándékok beszerzése vagy éppen a közös ebéd és/vagy vacsora megszervezése okoz. Nagy közhely az a kijelentés, hogy nem érezzük át kellően azt a lelkiéletet, amit az advent nyújt, de sajnos igaz. Felgyorsult világunkban nem mindig jut elég idő a felkészülésre, szinte belecsöppenünk a varázslatba. Sokszor csak akkor engedjük el magunkat, ha már kész a fa, gőzölögnek a finom ételek és az ajándékozás meghitt pillanatai során ellágyítja szívünket egy gyertya lángja vagy a fenyő illata. A másik gyakran emlegetett hiba az érzelmek háttérbe szorítása szinte megfizethetetlen eszközök, drága játékok vásárlása révén. Ahogy Antal Imre mondta: „Az ajándék értékét soha nem annak forintértéke szabja meg.” A technikai környezet, amiben élünk elhomályosíthatja ugyan a hagyományokat, de sohasem lesz képes helyettesíteni őket. Nem szabad hagynunk, hogy az örömszerzés kényszer legyen. A család közös ünneplése már önmagában olyan kincs, ami megteremtheti a karácsony légkörét. Egy olyan közösségben, ahol nem mesterkélta a szeretet nincs szükség arra, hogy imponáljunk egymásnak. Egyszerűen csak élveznünk kellene azt, hogy együtt vagyunk. II. János Pál pápa szerint: „A legszörnyűbb börtön egy bezárt szív.” Törekednünk kell tehát arra, hogy valóban átérezzük a legszebb ünnep lényegét, és hiszem, hogy ebben segítségünkre lehetnek a karácsonnyal foglalkozó alkotások is. Mi úgy szeretnénk hozzájárulni a csodához, hogy bemutatunk néhány ilyen írást remélve, hogy hűen közvetítik ezt az univerzális üzenetet. Kérem, fogadják el tőlünk szerény ajándékunkat, amit őszinte szeretettel adunk mindenkinek, aki megtisztel bennünket azzal, hogy megtekinti összeállításunkat. Müller Péter gondolataival szeretnék Önöknek minden segítőm és alkotótársam nevében áldott, békés karácsonyi ünnepeket kívánni:

„Karácsony nem az ész, hanem a szív ünnepe. És a szív érzi, hogy azok is ott állnak veled a karácsonyfa körül, akiket a szemeddel nem látsz, és az eszeddel nem hiszel.”

Remélem mi is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy ez a megfoghatatlan időszak valódivá és igazán meghitté váljon.

a szerkesztő

Karácsony az irodalomban

Bevezetés

Jézus születése olyan téma, ami már régóta foglalkoztatja az irodalmárokat. Számos vers, novella foglalkozik a történettel, ami nemcsak egy vallási dogma, hanem egy népszerű „mese” is. Bárhogy vélekedünk ugyanis, az tagadhatatlan, hogy mindenki ismeri Krisztus világra jövetelének körülményeit. A vallásos ember számára a karácsony Isten határtalan szeretetének jelképe, hisz egyetlen fiát küldte el hozzánk, aki osztozott velünk emberi sorsunkban. Ugyanakkor ez az a nap, amikor a családok együtt ünnepelnek, amikor megajándékozunk egymást, és ez utóbbi csak akkor őszinte, ha szeretettel tesszük. Fontos tehát, hogy átérezzük a lelkületét.

Az is érzékelhető, hogy a karácsony már szinte egy idealizált képpé vált. Nem csoda, hisz ez egy olyan békés időszak, ami az év többi részében szinte elképzelhetetlen, az üzenete pedig tényleg elgondolkodtató. A baj csak az, hogy nem tart sokáig. Mindössze pár nap, akármennyire szeretnénk is elnyújtani. Ahogy Ady írta:

„Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...”
(Karácsony)

Vagyis jó lenne, ha az, amit ekkor érzünk, máskor is velünk lenne. Csak úgy tudjuk azonban az év minden napját hasonlóvá tenni, ha a szeretet nem válik idényjellegűvé.

Az ünneplés persze példázatok alapja is lehet. Gondoljunk csak Dickens *Karácsonyi ének* című művére! Ebenezer Scrooge is megenyhül végül, igaz ehhez egy olyan sorsfordító élményre volt szükség, mint a három szellem látogatása. Itt említhetjük meg az ünnep viselkedésünkre gyakorolt hatását is. Sokan elgondolkodnak ugyanis ilyenkor életükön, céljaikon, álmaikon. Segítségünkre lehet egy önbírálat kialakításában is, hisz lelkiismeretünk ekkor valahogy szorgalmasabbnak tűnik. Persze pusztán Jézus világra jövetelének körülményei is kiválthatnak hasonló gondolatokat. Ha Isten fia ilyen szerény körülmények közé született, akkor nekünk meg kell tanulnunk értékelni mindazt, amink van. Egy ilyen érdekes önelemzést II. Rákóczi Ferentől is olvashatunk:

„Zavarba jövök, és elpirulok, Uram, ha fölidézem születésedet és körülményeit, és ha az enyémmre gondolok. Te, az Isten, teremtőm nekem és a mindenségnek, istállóban születted, én pedig palotában; téged ökör és szamár között szegény pásztorok, engem - ki por és fűg vagyok a te színed előtt - udvari emberek nyüzsgő tömege vett körül. A te szüleid szegények, az enyémekek fejedelmek; te szegénységben jöttél a világra, én gazdagságban.”

Jézus alakjával szorosan egybefonódik születésének története, sőt ez tanításainak egyik legszebb „példája” is, azaz: nem csak beszélt a szeretetről és a tisztas szegénységről, hanem valóban eszerint is élt. Az irodalomban tehát, ha gyermekként jelenik meg, a

karácsonyra és annak üzenetére asszociálhatunk. A kis Jézus a szelídség jelképe. Erre példa Radnóti *Járkálj csak halálraitélt* című versében az alábbi rész:

„...és oly büntelen,
mint jámbor, régi képeken
pöttömnyi gyermek Jézusok.”

A karácsonynak tehát van társadalmi és filozófiai lenyomata is a különféle irodalmi alkotásokban. Szerepelhet szimbólumként, kifejezhet érzéseket, taníthat és elgondolkodtathat. Mindezekon kívül azonban érdemes megvizsgálni azt is, hogy az ünnep történelmi ereje hogyan jelenik meg bennük. Jézus születése egyértelműen egy új kor kezdete, legalábbis mai szemmel. A keresztény hit terjedése új szintet hozott a rómaiak által uralt klasszikus világba. A későbbi katolikus egyház pedig nagy hatással volt Európára évszázadokon át. Mindez tehát azt jelenti, hogy ez az esemény kiemelt fontosságú az emberiség történelmében pusztán tudományos szempontból, azaz: teljesen mindegy, hogyan vélekedünk róla, jelentősége vitathatatlan. Ezt a szerepet fejezi ki Tandori Dezső *A betlehemi istállóból egy kis jószág kinéz* című alkotása is, amely sokak szerint a valaha publikált legrövidebb magyar vers. Ez persze szubjektív, és nehéz megállapítani, a szöveg jelentése azonban elég konkrét. Az írás mindössze ennyi:

„Hc3”

A sakkversek közé tartozó mű azzal, hogy egy nyitást, egy új játék esetleges kezdetét írja le az újdonságot, a változást fejezi ki. Nagyon rövid, így nagy szerepe van a címnek is hasonlóan Örkény egyperceseihez. A „betlehemi” szó konkretizálja tulajdonképpen a mondanivalót: Jézus születése új kor kezdetét jelenti.

A karácsony tehát sokszor és sokféleképpen jelenik meg az irodalmi alkotásokban, filozófiai munkákban. Vallási és köznapi üzenete egyaránt felbukkan különböző asszociációk révén, sőt olyan általános, hogy talán egyike a leggyakrabban használt képeknek, akár toposzként is értelmezhető.

A következőkben két olyan alkotást olvashatnak, amelyeknek a szerzője nem ismert. Egy-egy irodalmi emlékből maradtak fenn. Az első a magyar a második a német nyelvű irodalom egy darabja.

Ismeretlen szerző: Új világosság jelenék

Új világosság jelenék, ó tévelygés csendesedék;
Isten igéje jelenék, újonnan nekünk adaték.

Evangéliom erejét, Krisztust, áldott szent Igéjét,
Atya Isten nagy jó kedvét, megmutatá ő kegyelmét.

Kit sok száz esztendeiglen eltitkolt volt Atya Isten
Mint megmondá jövendölvén Ámos próféta könyvében.

Ezt a mi hitetlenségünk és nagy telhetetlenségünk,
Érdemlette tévelygésünk, emberbeli reménységünk.

Igaz az Isten Igéje, kivel él ember elméje,
Kinek megmarad ereje és el nem vész ő reménye.

Forrás: Batthyány-kódex

Ismeretlen szerző: Egy rózsza zsenge szára

(ó-német karácsonyi dal)

Egy Rózsza zsenge szára
hajtott ki Jessze vén
törzsén, s egy éjszakára
virág nyílt vesszején:
piciny kelyhére nagy
csönddel borult az éjfélnél
s a metsző téli fagy.

Kit Ézsajás jelentett,
kit hirdet énekünk,
a kis bimbót, a szentet
egy Szűz szülé nekünk.
Az Úr ősterve vált
valóra, hogy a Kisdéd
éjfélkor földre szállt.

Ó, égi rózsabokra,
kegyes Szűz Máriánk!
A szent szülőkinokra
kérünk, tekints le ránk:
segíts, hogy lenne szép
sarjad számára szívünk.
ékes virágcserep!

Fordította: Dsida Jenő

A sort három magyar költő egy-egy alkotásával zárjuk. Mindegyik különböző hangulatról árulkodik. Arany és Kosztolányi írása mellett egy Gárdonyi-verset is beválogattunk. Bár az ő munkásságáról főképp nagy regényei jutnak eszünkbe, ezt a művét biztos, hogy mindenki ismeri.

Arany János: Karácsonyi éjszakán

Lelkem pusztaságos éjjelén keresztül
Kétes ködvilággal egy sugárka rezdül.

Csillag-e vajon, mely, mint vezérszövétnék,
Üdvözítőt hirdet az emberiségnek?

Vagy csak földi hitvány pára, mely föllángol
S éji táncaikhoz rémeknek világol?

Akár csillag legyen, biztos éji lámpa,
Akár bujdosó lány – én megyek utána!

Mért féljek követni, ha lidérc is? hiszen
Akkor is jó helyre – a temetőbe viszen.

Kosztolányi Dezső: Karácsony

Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.

Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.

Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von,

És zsong az ének áhítatba zöngve...
Csak a havas pusztán a néma csöndbe
sír föl az égbe egy-egy kósza mozdony.

Gárdonyi Géza: Fel nagy örömré!

Fel nagy örömré! ma született,
Aki után a föld epedett.
Mária karján égi a fény,
Isteni Kisdéd Szűznek ölén.
Egyszerű pásztor, jöjj közelebb,
Nézd csak örömmel Istenedet.

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt.
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rá meleget a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj!
Mert ez az égi s földi király.

Glória zeng Betlehem mezején,
Éjet elúzi mennyei fény;
Angyali rendek hirdetik őt,
Az egyedül szent Üdvözítőt.
Egyszerű pásztor, arcra borulj,
Lélekben éledj és megújulj!

Hópelyhek albuma

Karácsonyi antológiánkat a két iskola diákjainak alkotásai is ékesítik. Az írások szép lassan szállingóztak, és valóban nincs két ugyanolyan darab. A különféle érzések, gondolatok egyetlen képpé állnak össze, egy albummá, ami bepillantást enged a szerzők lelkébe. Olyan, mint egy hógömb. Belenézünk, és másképp látjuk a világot.

Biró Emese-Bolla Dorina: Karácsonyi várakozás

Hóval borított faluban
Ének zeng a kis templomban.
Kórus szava hív misére,
A hajnali rorátére.

Adventi esténként a téren
Felhangzik a dal a héten.
Finom illat száll az égbe,
Ember melegszik teával kezében.

Szentestén a házban
Már karácsonyfák állnak.
Díszesek és szépek,
Illatuk finom, édes.

Koszorú az asztalon díszeleg,
A gyertyák szép fényesek.
Minden gyerek boldog és örül,
Hisz mindenki ott ül a fa körül.

A harangok elhalkulnak,
A gyertyák elaludnak.
A faluban a fény kihúny,
S mindenki az álomba borul.

Kicsomagolt ajándékok hevernek a fa alatt,
Játékbaba, játékmaci pihennek a dobozban.
A gyertya viaszszaga a fenyőével árad,
Békés karácsonyt borít a családra.

A szerzők a Gárdonyi iskola 5. b osztályos tanulói

Pipics Jázmin: Karácsony

Oly gyönyörű ez a nap,
szeretettel vártuk.
Kisgyermek kaccaja
csendül fel nálunk.

Kisangyalka száll az égen
eme szép estén.
Erre vártunk egész évben
a szeretet ünnepén.

.....

Örültem, hogy itt voltál,
ugye jövőre is eljössz?
Szeretettel várni foglak,
mindenek között!

A szerző a Gárdonyi iskola 6. c osztályos tanulója

Szombath Levente: Advent éjszakája

Oh, advent, oh, karácsony éjszakája!
Eljössz hozzánk valahára?
Számolom a napokat, az éjszakákat-
Remélem, eljössz hozzám éjszakára!

Hullócsillag szállt az égen,
Kis Jézus megszületett sok-sok éve.
Ott volt József, Mária és a három király:
Gáspár, Menyhért és Boldizsár.

Oh, advent, oh karácsony éjszakája,
Hát eljöttél mára?
Úgy vártalak, végre itt vagy!
De sajnós előbb-utóbb elhagysz.

Tudom, jövőre újra látlak,
Amikor leoltódik a lámpa.
Itt leszel majd velem,
Ahol a kandalló meleg.

A szerző a Gárdonyi iskola 6. c osztályos tanulója

Németh Marcell: Advent

Adventben lelassul a világ,
És nyílik már a lélekvirág.
A fényfüzerek mit sem érnek,
Ha nincs célja e földi létnek.

A koszorúnál gyertyafényben
Az ember hát mit is véljen
E izgő-mozgó nagyvilágról,
És hát bánatáról, a máról.

A szerző a Gárdonyi iskola 5. b osztályos tanulója

Kozma Krisztián: Vágyakozás

Ó, mily rég volt fehér karácsony,
Mikor szánkó siklott bársonyos havon.
Ám míg van karácsony szelleme
Addig lesz szeretetnek szent ünnepe.

Van hol nincs fa, se ajándék,
Ezért ne legyen szívünkben ármány.
Inkább segítsünk mindenkin, ki az ünnepet tölti árván.
Iskolákban sok doboz, melybe ajándékot rakni nem tilos;
S adjunk esélyt, hadd teljesüljön szegényke vágya
Hadd legyen boldog karácsonya!

Ahogy segítünk másnak
Úgy talán teljesülhet sok embernek álma.
Lehet bársonyos havon sikló szánja,
S örömmel, szeretettel, családdal, boldogsággal teli, fehér karácsonya.

A szerző a Gárdonyi iskola 8. a osztályos tanulója

Koszorús Eszter: Zuhanó napok

Egész évben zuhanunk,
Tehetetlenek vagyunk...
S csak zuhanunk, s zuhanunk...

S majd egyszer, eljön a
december,
S a sok ember
Ellentmond a gravitációnak,
A gravitációnak, mely erőt vesz rajtunk
minden nap.
December...
Karácsonykor nem zuhan az ember,
Mert ilyenkor az ember
szeretetteli,
Békés ... igazán emberi!

Ha egy ember szeret, földet
ér
Földet ér, s fájdalmat nem
remél.
Az év többi napján csak
éldegél...
Ám karácsonykor igazán él!

Ez a karácsony...
Amikor nem zuhanunk,
Csak álmodunk...
Földön járva álmodunk
S közben arra gondolunk...
Zuhanni már nem akarunk!

A szerző a Gárdonyi iskola 7. b osztályos tanulója

Horváth Anna: Csak karácsonykor...

Az év minden napján csak rohanunk,
Aztán jön az advent és folytatjuk.
Senki semmire nem gondol,
Csak, hogy mit kap majd a rokonoktól.

Közeledik a karácsony,
A legszebb ünnep a világon.
Mindenki átszáguld az életen-
Nem érdekli, mi mellett fut el.

Pedig az ünnep lényege nem ez.
A rohanó világban nem kéne több, csak egy perc.
Csak egy kicsit álljunk meg,
Nem évekre - egy estére.

Csak szenteste álljunk meg,
Figyeljünk Jézus születésére.
Ennyi igazán nem sok,
Mégis, így lesz igazi a karácsony!

A szerző a Gárdonyi iskola 7. b osztályos tanulója

Kozonics Mihály: Az Úr Születése

Este volt. A csendes kis vas megyei város utcáit fehér kristályocskákkal díszített északi szél söpörte végig. Fölkarolta a puha pelyheket, a sikátorok porát és lágyan hintette a parkolóknál várakozó autók oldalára. Kisimult világos felhők terültek el a város felett. Rajtuk keresztül vetett pillantást a Hold, melynek fényétől aranyba burkolózott a város. Csillagszerű hópihék hulltak belőlük, s fagyott jégcsapok a házak ereszein lógva különböző színekben pompázva verték vissza a fényt. A dermesztő hideg, mintha kis rajztúvel szurkálta volna tele a levegőt. A magasból letekintve, az égig érő paszuly csúcsáról, ahol laktam, ránéztem kedvenc kis iskolámra. A régi épület Gárdonyi Géza tiszteletét hirdette. A sötét ablakok mögött a tantermek csendje hívta elő a régmúltat, és várták a reggelt, hogy a gyermekek zsvivaja újból életet leheljen beléjük. Hajnalodott... Az iskola hátsó bejáratánál a konyhába készülődtek az ottani dolgozók. A földszinti konyhában néhány asszony készült elő sóhajtozva a nap utolsó főzésére. Ott üldögéltek a tűzhely körül megfakult köpenyekben és átfagyott lábuk folyamatosan verdeste kopott cipőiket a konyha tükör sima padlójához. A tűzhelyből olykor kellemes illatú füst áradt, amely ellepte a nagy üres konyhát. A főbejárat előterében nagy feldíszített karácsonyfa tündökölt, alatta mindenféle színben úszkált ünnepi dobozok árulkodtak arról, hogy ide gyerekek járnak. A hosszú folyosón

tanárok léptei váltogatták egymást, ami a tanári szobáig vezetett. Aztán az igazgatónő belekezdett egy csodaszép történetbe, a többiek pedig áhítozva hallgatták szavait. A beszéd után az igazgatónő letette a kis füzetecskét, amit a kezében tartogatott, és odatartotta elgémberedett öreg ujjait a radiátorhoz. A földrajztanárnő nagyokat szipogott, de senki sem tudta, hogy az elhangzottak hatására érzékenyült-e el, vagy meg volt e fázva és nem volt zsebkendője.

Kint a folyosón újra lépteket lehetett hallani. Ricsike volt az, aki a földön húzott táskájával szaladt az osztályterembe, Gáborka nagy hátizsákot cipelt a hátán, egészen föl a lépcsőkön és a lépcsők fokain a lépéseit szinte számolni lehetett, hogy mikor ér föl az emeletre. Majd őket követték a többiek, és félórán belül azt a meghitt csendet úgy megtörte a gyerekzsivaj, hogy a saját gondolataimat sem lehetett hallani.

Az emeleti tanteremben ugyanez a nagy ricsaj volt, melyet az énektanárnő utasítása szakított félbe. Mindenki bevonult az osztálytermébe, a tanárok megkezdték az órát. Az osztályomban feldíszített függönyökkel szétosztott fakkokban csillagokkal ragasztott ablakok látszottak, s a terem friss levegője táncolt, mint egy igazi ünnepi hangulat. Átívódtunk ezzel a világosságot hirdető megváltással a díszített falak szögleteiben. Dallal fogadtuk a megváltót, s hangunktól a teremben lévő díszes öltönyében pici fenyő ringatta csípőjét, akár egy táncos.

Aztán az óra végére érve a terem megtelt az osztályom harsona hangjaival. Majd lassan elült az is. Átmentünk az irodalomterembe, s alig ültünk le, már be is csengettek. Bejött a tanár úr s gondtelten odaállt a tábla mellé és a pici fát nézte a sarokban. A tiszta némaságtól lehült a terem levegője. A korábbi órából megmaradt zaj itt most rendre elült. A napfény verte ablakokra lassan homály ereszkedett. Csak a szél hömpölyögtette odakint tovább a drága kis városom szemetjét és téli lehetétét érezni lehetett az ablakok közelében. A tanár úr felénk fordult, és a következőket mondta:

- Gyerekek, tanítás helyett mit is mondhatnék a szeretet ünnepén?

A Karácsonyfát Jézus tiszteletére gyújtjuk, s emlékezünk arra az időre, mikor leszületett hozzánk a Földre. Az önfeláldozó szeretetét, azé az odaadását jelenti ez a nap, mely érettünk van. A mi világunk noha nem a karácsonyfák világa, nem is a csillagok vagy a gyertyák világa, hanem sajnos az ellenszenv, a kénköves utálat világa, ahol felebarátunk már nem segít, hanem pusztán sárga irigységből fakadó gyűlölködés világot teremt másnak és saját magának. De lássátok, mi többet már nem lázadozunk, s nem keressük többé azt sem, hogy ki volt a hibás mindabban, ami történt. Mert megismerjük magunkat Jézus keze súlya alatt s megtanuljuk, hogy a legnagyobb örömeink és boldogságok nem az ország vezetőin múlnak, hanem csakis rajtunk, önmagunkon. Mindnyájunkban ott van a hiba, s tudjuk már azt is, hogy a Jó Isten legfelsőbb ítélete addig szól, ameddig testben és lélekben, valamint szellemben megtsitultván méltóak leszünk arra, hogy kegyesen lepillantson ránk. Ezért kérjük mindnyájan az Urat, hogy ne csak ezen a mai napon, hanem minden reggel megébredve siettesse e világnak népeit, hogy fölismerjék Őt hamar mindannyian önmagukban és másban egyaránt, hogy ezáltal mindenki a maga lelkében elrendezze vívódásait, kitesztván onnan az irigységet, a gyűlöletet, az önzést és megnyitván azt az egységes szeretet számára. Mert nem az a valódi békeesség, amit öreg asztalok mellett papírra írnak, hanem ami az ember lelkéből árad, mert külön-külön minden ember lelkéből a maga áldásos szeretete és békeessége összeforrván meghozza az áldást a világra. A Jó Isten siessen érettünk, s ezen az áldásokkal teli napon szülessen újjá bennünk a megváltó, mert lássátok, hogy hamar összessé kenderesül a hajunk, s gyermekeink mellől otthontalanul szárnyal el a gyermekség ideje, de mi lesz az ilyen parányi lélekből, amelyiket már Babszem Jankó korában beszárított az élet kopársága s mely örömtelenül sorvad e kietlen pusztában...

A tanár úr hangja betöltötte az osztályt és olyan volt, mintha nekifeszült volna beérett búzatáblának, mely odakint rétet borította. Odakint tovább süvített a hűvös fagyos szél, de azt már senki sem hallotta. Az arcunk fölemelkedett s a könnytől ragyogó fáradt szemeink áhítva bámulták a csillagot, amelyik az osztályunkban a kis fenyőcske csúcsán szegényesen csúcsosodott, ami már nem is volt olyan szegény és árva, hisz az is csak állt, türelmesen a Megváltóra várva.

A szerző a Gárdonyi iskola egykori diákja

Hekfusz Réka: Egy fénykép...

- Miért vagyok ilyen alacsony? – szidalmaztam magam, miközben a kedvenc fotógyűjteményemet próbáltam elérni, ami természetesen a legmagasabb polcon helyezkedett el. A fehér szőrpamacs, avagy a kutyám, lenről figyelte fenti szerencsétlenségem. Merészen megkíséreltem egy ugrást, aminek nemhogy nem az lett az eredménye, hogy elértem, még sikeresen magamra is borítottam az egész felső polc könyveit. Bajkeverő hangos nyüszítések közepette odasietett hozzám, és megnyalta arcom azon részét, amin nem könyvek rendeződtek. Egy ideig csak pislogtam, majd hangosan elnevettem magam. Lassan felültem, és leszedtem magamról a rengeteg könyvet.

- Ennyire szerencsétlen is csak én lehetek – hagyta el ajkam egy lassú sóhaj, és kócos barna hajamba túrtam. Az biztos, hogy az esésem nem marad nyomtalanul. Lassan felkeltem, és úgy történt, ahogy gondoltam: a hátsó felembe és a hátamba rettentő fájdalom nyílt.

Összeszorítottam fogsorom, és a belőlem kitörő kiáltást visszafogtam. Újabb lomha sóhajra jutottam, és megsimítottam fájó részeim. Ám ekkor tekintetem letévedt. Egy fénykép hevert nem messze a könyvektől. Összehúzott szemekkel vettem fel. Egy feldőlő karácsonyfa előtt álltunk és mindannyian csak mosolyogtunk.

Először nem értettem, vagy csak nem emlékeztem. A néhány lépésre lévő kanapéra ültem le és gondolkozni kezdtem. Honnan lehet ez a fénykép? Érzem, hogy ismerős, de mégsem...

Mintha egy villámcsapás csapott volna belém, úgy nyílt belém a felismerés. Ez az 5 évvel ezelőtti karácsonyunk! Egyre több és több kép tört elő, míg végül az egészről egy komplett történetet tudtam kirakni. Egy halvány mosoly derengett fel arcomon, miközben visszagondoltam az akkori eseményekre.

- 5 évvel ezelőtt –

- Ábel, segítesz? – néztem segítségkérően testvéremre, csúcsdísszel a kezemben. A családban én vagyok a legkisebb és sajnos emiatt sok minden korlátozott számomra.

- Na, mi van, csak nem törpike akarja felrakni a csúcsdíszet? – vágott vissza, nagy vigyorral az arcán. Az arcom a békességből szinte azonnal mérges arckifejezésbe torzult.

- Egyszer kérlek meg, akkor sem segítesz! – fontam össze kezeim és elcsörtettem mellette, ám megragadta a karom. Egy mélyről jövő nevetéssel megpaskolta fejem.

- Jól van, segítek. Csak azért, mert karácsony van, és ilyenkor jobb szeretem, ha békesség van – ragadott meg derekamnál fogva és felemelt egészen tetejéig. A kis szerencsés 180 cm-es! Még mindig morogva ugyan, de felraktam a csillagot. A lámpa miatt egy kicsit meg is csillant. Lassan és óvatosan tett vissza a földre. A többi dísz felé indultam, s ő is, majd rakni kezdtük fel a fára őket.

- Szerinted anyáék merre lehetnek? – fordultam felé hirtelen. Ábel egy ideig mintha gondolkodott volna a válaszon, majd csak megvonta a vállát.

- Biztos az ajándékot készítik el – nézett vissza rám, de én tovább bámultam őt. Valami hiányzott róla, és én pontosan tudtam mi.

- Mit bámulsz húgi? Ennyire vo- - nem tudta befejezni a mondatát, ugyanis a következő pillanatban megragadtam a kanapén lévő Mikulás sapkát, és a fejébe húztam.

- Sokkal jobb – vigyorodtam el, és felmutattam a hüvelykujjam. Egy ideig csak lesett rám, mint borjú az új kapura, aztán nevetni kezdett. Egy kis idő múlva, belőlem is kitört a nevetés. A nagy jókedvünket léptek, sőt futó léptek zavarták meg. Azonnal abbahagytuk a nevetést. Kérdőn ránéztem Ábelre, ő meg ugyanígy vissza.

- Állj meg! – ez már ismerős volt. Édesanyám hangját hallottuk meg, bár azt nem tudtuk kinek kiálthatta, ám a futó lépések egyre közeledtek. A tesómmal mindketten lefagyunk és csak vártunk. Ekkor egy fehér bolyhos, nagyobb testű teremtmény bukkant elő, hatalmas kék szemekkel, rajta egy masni lógott. Husky fajtájú. Egy ideig meredten bámultuk egymást, majd elkiáltottam magam.

- DE ARANYOS! – visítottam magas hangon. A kutya megdermedt, és felém kezdett futni, mire én csillogó szemekkel kitártam felé a karom. A célját nem tudtam, így sajnos bekövetkezett az, amitől nemcsak én, hanem a körülöttem lévő emberek is ledöbbentek. A kutya felém ugrott, és hatalmas testével a karácsonyfa lombjai közé vetett, és a karácsonyfa velem együtt elborult. Díszestől mindenestül. Nem nagyon tudatosult bennem, hogy mi történik. Szerencsére pont úgy estem, hogy nem esett komolyabb bajom, bár az egész testemben éreztem, ahogy a fenyőfának a levelei bökődnek. Szerencsére a testvérem hamar cselekedett és kiszedett a fenyőágak rabságából. Én még mindig le voltam dermedve, testemben semmit nem éreztem. Annyi tudatosult bennem, hogy lefektettek a kanapéra. Csak bámultam a plafont, csendben, az órakattogást hallgatva. Tudtam, hogy mindketten engem fürkésznek, pontosabban mindhárman, ugyanis időközben megjelent édesapám is. Végül valami megnyalta az arcom. Ez hozott vissza a döbbenetből. Lenéztem a ”valamire” és, mint kiderült, a husky kutya volt. Aggódóan engem figyelt hatalmas szemeivel, füleit lekonyította. Meredten pislogtam rá, majd egyszerűen kitört belőlem a nevetés. Az egész szituáció, ahogy a családtagjaim figyeltek, ahogy a karácsonyfára borultam, minden olyan viccesnek hatott. Néhány percig csak az én nagy nevetésem töltötte be a csendet, majd letöröltem kibuggyant könnyeim.

- Hát... most, hogy annyi a karácsonyfadíszeknek... miért nem csinálunk közösen kézzel? – mosolyogtam a döbbszent arcokra. Szerintem éppenséggel a viselkedésemet próbálták helyre rakni. Én csak szimplán leugrottam a kanapéről, és amennyire tudtam, kiszedtem magamból a tüskés levelek maradványait, majd megsimítottam a husky fejét.

- Na, emberek indulás! – tapsoltam kettőt, mire felocsúdtak döbbenetekből és sietősen mindenki elvonult a dolgára.

Végül minden jóra fordult. A testvéremmel ketten amilyen díszeket tudunk elkészítettünk, és közben boldogok voltunk. Mint kiderült, a kis bajkeverő lett volna a meglepetés, csak megszökött anyáék elől. A kutya felé fordultam, aki az egyik még épen maradt díszszel játszott. Odaléptem elé, és megsimítottam fehér fejét.

- Tudod, hogy fogunk mostantól hívni? – mosolyogtam kedvesen rá, mire kíváncsian rám emelte kék tekintetét. Apró puszit hintettem fejére.

- Bajkeverő. Illik rád ez a név. A kutya arcán mintha egy hatalmas vigyor jelent volna meg, felállt, így már akkora volt, mint én, és boldogan nyalogatni kezdett. Én meg nevetve hagytam neki. A hatalmas „nyalakodásban” Ábel hangja zavart meg.

- Mi lenne, ha erről az eseményről készítenénk egy képet? – vetette fel, mire én lelkesen felpattantam Bajkeverő elől, s tapsolni kezdtem.

- Benne vagyok! – futottam ki a nappaliból egyenesen a szobámba a telefonoméért. Onnan visszarohtam a többiekhez, és beállítottam a kamerát.
- Mondjátok, csíííz! – nyúltam a gomb felé és megnyomtam.

- 5 évvel később –

Mostanra ezen a történeten csak mosolyogni tudok. Hála az égnek, nem esett semmi bajom, szóval még idén is tudom ünnepelni a karácsonyt. A képet szorosán a szívemhez szorítottam, majd felkelve lassan visszatettem az összes többi könyvet a helyére, a fényképpel együtt. Megsimítottam Bajkeverő fejét.

- Remélem lesz még ilyen „izgalmas” karácsonyunk – nevettem fel, mire ő egy ugatással helyeselt.

A szerző a Gárdonyi iskola 8. a osztályos tanulója

Dede Petra: Kedvenc évszak

Egy évszak
Mire mindenki vár
Várva vár , mert
Jön a Mikulás
Utána jön a szülinapom
Majd , ha jön a Karácsony
Mindenk boldog
Ünnepeljük Jézus születését
Még azok is együtt ünnepelnek
Akkik soha se voltak jóba
De most ők is
Vígan ünnepelnek
Mert valahol szeretik egymást
Mindenk lehet boldog
De senki sem az
Tudom , mert lehetséges
Vannak akik azok de valakik nem
Mindenkinek annak kellene lennie
Hiába veszünk egymásnak ajándékot
Valaki örül , valaki nem
Én igen
Te aki olvasod
Örülj neki , hogy van
Boldogságod és vidám is vagy még

A szerző a Tinódi 10. c osztályos tanulója

Pipics János: Jégszimfónia

(részlet)

ordító kín
jégvilágba zárva
lengi bársony hull
csendes éjszakára
kormos keretben
vad, fekete vászon
gyenge piktogram kél
ezer gyertyalángon
lenn, e földi zugban
álom jár a kertben
átsuhanó macska
karcsú árnya lebben
lágyszőnyeg őrzi
múló hatalmát
didergő diófa
csendre inti ágát
benn a falióra
kémlél csak vakon
kis repedés fut
végig a falon
mogorva kályha
halvány lángja lobban
pattogó parázs
fájó hangja koppan
s lám az égősorban
egy röpke pillanatra
felsejlik egy szőke
égi angyal arca

Pipics János: Fogadj be, pásztor!

fogadj be, kérlek
betlehemi pásztor
szabadulnék végre
emberi ruhámtól

célt találnék én is
jászolod tövénél
add, hogy ott lehessenek
szíved küszöbénél

s míg kóborlok a pusztán
nyájadat keresve
szendergő lelkem
csillagod vezesse

Tartalom

Karácsony az irodalomban	4
Bevezetés.....	4
Ismeretlen szerző: Új világosság jelenék	6
Ismeretlen szerző: Egy rózsa zsenge szára.....	6
Arany János: Karácsonyi éjszakán	7
Kosztolányi Dezső: Karácsony	8
Gárdonyi Géza: Fel nagy örömré!.....	8
Hópelyhek albuma.....	9
Biró Emese-Bolla Dorina: Karácsonyi várakozás.....	9
Pipics Jázmin: Karácsony.....	10
Szombath Levente: Advent éjszakája.....	10
Németh Marcell: Advent	11
Kozma Krisztián: Vágyakozás	11
Koszorús Eszter: Zuhanó napok.....	12
Horváth Anna: Csak karácsonykor... ..	13
Kozonics Mihály: Az Úr Születése	13
Hekfusz Réka: Egy fénykép... ..	15
Dede Petra: Kedvenc évszak	17
Pipics János: Jégzimfónia (részlet).....	18
Pipics János: Fogadj be, pásztor!	19
Tartalom	20